

**Storumans
kommun**
LUSPIE

Redovisning av
**SKA-område 3 – Ansvar och
inflytande**

Storumans kommuns grundskolor, VT-22

INSTRUKTIONER TILL VERKSAMHETERNA ANG. ANALYS AV SKA-OMRÅDE 3 – ANSVAR OCH INFLYTANDE	3
MÅL	3
INDIKATORER.....	3
UPPFÖLJNING/UTVÄRDERING	3
REDOVISNING AV VERKSAMHETERNAS ANALYSER	4
GUNNARNS SKOLA F-6.....	4
PARKSKOLAN F-3	6
STENSELE SKOLA F-3.....	8
SKYTTEANSKA SKOLAN F-4	9
SKYTTEANSKA SKOLAN ÅK 5–6	10
SLUSSFORS SKOLA F-6.....	11
VALLNÄSSKOLAN ÅK 4–9	13
NATIONELLA STYRDOKUMENT	15

INSTRUKTIONER TILL VERKSAMHETERNA ANG. ANALYS AV SKA-OMRÅDE 3 – ANSVAR OCH INFLYTANDE

SL 4 kap. 9–14 §§ samt Lgr11, kap. 2.3 - Elevernas ansvar och inflytande

MÅL

- Alla barn/elever ska känna sig delaktiga i den dagliga verksamheten.
- Alla verksamheter ska ha ordningsregler som upprättas i samråd med eleverna.

INDIKATORER

Mål och aktiviteter	Mätetal	Verksamhetsnivå	Förvaltningsnivå	Nämndsnivå
Kommungemensam skolenkät – frågeområde - Ansvar och inflytande	Genomförd ja/nej. Resultat (skala 1–4)	Genomförs ht, uppföljning och analys VT.	Uppföljning VT.	Delges sammanställningar från förvaltningsnivå.

UPPFÖLJNING/UTVÄRDERING

VERKSAMHETSNIVÅ

Beskriv hur skolans arbete med elevinflytande ser ut. Beskriv aktiviteterna och dess innehåll. t.ex. typ av aktivitet (elevråd/klassråd/matråd), mötesfrekvens, vilka typer av frågor som avhandlas i forumet. Delaktighet i utformningen av likabehandlingsplan, ordningsregler? Delaktighet i skyddsronder? Elevskyddsombud etc.? Vem deltar i de olika aktiviteterna och vem har ansvaret för genomförandet?

Exempel på aktiviteter med elevinflytande (klass- och verksamhetsnivå). Delaktighet i undervisningens innehåll, form och metoder, LBP, kränkingsstatistik, ordningsregler, matråd, delaktighet i den egna arbetsmiljön, elevskyddsombud m.m.

Beskriv t.ex. aktiviteterna var för sig enligt strukturen:

- A. Aktivitetens namn
- B. Beskrivning av aktiviteten och dess innehåll (t.ex. vilka typer av frågor som hanteras)
- C. Mötesfrekvens?
- D. Vem deltar?
- E. Vem har ansvar?

Svara sedan på följande frågor:

- 1) Analysera resultaten på enkäten. Skiljer det sig mellan årskurser? Skiljer det sig mellan kön?
- 2) Hur främjar *skolan* elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den 1) sociala, 2) kulturella och 3) fysiska skolmiljön? Vad gör vi bra och vilka förbättringsområden finns?
- 3) Hur svarar *lärarna* för att ge eleverna ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll? Vad gör vi bra och vilka förbättringsområden finns?
- 4) Hur verkar *lärarna* för att eleverna oberoende av könstillhörighet får ett lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen? Vad gör vi bra och vilka förbättringsområden finns?
- 5) Hur svarar *lärarna* för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer i undervisningen? Vad gör vi bra och vilka förbättringsområden finns?
- 6) Hur planerar och utvärderar *lärarna* undervisningen tillsammans med eleverna? Vad gör vi bra och vilka förbättringsområden finns?
- 7) Hur förbereder *lärarna* eleverna för delaktighet och medansvar och för de rättigheter och skyldigheter som präglar ett demokratiskt samhälle.

Slutligen: Vilka prioriterade åtgärder behöver vidtas för att nå målsättningen? Hur gör vi det? Vems ansvar?

REDOVISNING AV VERKSAMHETERNAS ANALYSER

GUNNARNAS SKOLA F-6

Aktivitet	Innehåll	Mötesfrekvens	Deltagare	Ansvarig
Klassråd	Klassen diskuterar och röstar utifrån frågor/ämnen som rör deras skolgång. Frågorna kan komma från elevrådet eller enskilda elever.	1 gång/mån	Hela klassen	Klassläraren
Elevråd	Elevrådet beslutar i frågor som behandlats under klassrådet. Frågorna kan komma från eleverna, lärare eller rektor	1 gång/mån	2 representanter från varje klass	Rektor
Elevens val	Ämne där eleverna styr aktivitet och innehåll. Styrdokumenten ligger som grund till fattade beslut.	1 gång/vecka	Eleverna i klassen och klasslärare	Klasslärare
Likabehandlingsplanen	Eleverna besvarar en enkät och deltar i en trygghetsvandring. Samtal förs med eleverna utifrån insamlat material	1 gång/år	Elever och lärare	Rektor
Ordningsregler	Revidering av gamla regler och förslag till ändringar innan röstning och beslutsfattande i elevrådet.	Läsårsstart	Elever och lärare	Rektor
Undervisningen	Eleverna får ge förslag på idrottslektioner, de får välja redovisningsmetod t.ex. prov, teater, inlämningsuppgifter, de får påverka arbetssätt	Kontinuerligt under läsåret	Elever och lärare	Rektor

1. Analysera resultaten på enkäten. Skiljer det sig mellan årskurser? Skiljer det sig mellan kön?

Årskursernas resultat överensstämmer i hög grad. Den enda fråga som egentligen skilde sig åt var om vi följer ordningsreglerna eller ej. 30% av lågstadiet svarade att skolans elever inte gör det till skillnad som mellanstadiet som anser att alla skolans elever följer ordningsreglerna. Samma fråga är också den som ger olika svar mellan flickor och pojkar. Där anser fler pojkar än flickor att eleverna följer ordningsreglerna.

2. Hur främjar *skolan* elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den 1) sociala, 2) kulturella och 3) fysiska skolmiljön?

Det vi gör bra: När det gäller den sociala och kulturella skolmiljön är den tämligen präglad av byn. Alla elever känner varandra och många familjer har bott i byn med omnejd i flera generationer. Detta får till följd att en stor del av det som sker socialt och kulturellt i skolan härrör från processer i byn. Avseende den fysiska skolmiljön genomför klasserna skydds rond med lärarna och tar sedan med sig underlaget till elevrådet där protokollen sammanställs och skydds rond går.

Förbättringsområden: Vi behöver stimulera eleverna till att vidga vyerna utanför byn.

3. Hur svarar *lärarna* för att ge eleverna ett reellt inflytande på arbetsätt, arbetsformer och undervisningens innehåll?

Det vi gör bra: Med stigande ålder får eleverna möjlighet att påverka arbetsätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Dock ger blir det nya processer i princip varje år då vi har åldersblandade klasser och man därigenom tränat olika mycket på detta.

Förbättringsområden: Medvetandegöra eleverna redan från tidiga skolår att de kan ha inflytande och även påvisa när så sker, även det som en del av medvetandegörandet.

4. Hur verkar *lärarna* för att eleverna oberoende av könstillhörighet får ett lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen?

Det vi gör bra: Våra små undervisningsgrupper underlättar för oss att hinna se och bekräfta varje elev för den de är och utifrån deras behov.

Förbättringsområden: Vi behöver generellt lyfta jämställdhetsperspektivet mer i vår verksamhet.

5. Hur svarar *lärarna* för att eleverna får pröva olika arbetsätt och arbetsformer i undervisningen?

Det vi gör bra: Vi leder och genomför lektionernas med dess olika arbetsätt och arbetsformer. i princip alla lektioner har såväl genomgång som mer elevaktiva moment med samarbete och kommunikation.

Förbättringsområden: Vi har tidigare läsar lyft kooperativt lärande som ett verkningsfullt redskap i undervisningen. Tyvärr har vi tappat bort det och skulle kunna återgå till det och ge varandra goda exempel.

6. Hur planerar och utvärderar *lärarna* undervisningen tillsammans med eleverna?

Det vi gör bra: I flera ämnen får eleverna vara med framförallt i planeringen av lektioner/vissa moment. De är mycket vana vid att få göra det på idrotten. Under vårterminen får de äldre eleverna prova på att vid några tillfällen planera sin skoldag och vilka ämnen de ska arbeta med under dagens olika lektioner.

Förbättringsområden: Diskutera tillsammans i arbetslaget hur vi kan planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna. Utveckla varandras undervisning genom goda exempel-

7. Hur förbereder *lärarna* eleverna för delaktighet och medansvar och för de rättigheter och skyldigheter som präglar ett demokratiskt samhälle.

Det vi gör bra: Eleverna får delta i demokratiska beslutsformer under skoldagen i det vardagliga arbetet tex att de får rösta om bollsport på idrotten och förslagen som ligger är innebandy eller fotboll.

Elevråd och klassråd genomförs regelbundet enligt de demokratiska principerna. Kriget i Ukraina har lett till intensifierade diskussioner om demokrati och vad dess innebörd.

Förbättringsområden: När det uppstår konflikter mellan elever använda situationen till att träna värdegrunden i praktiken, alla människors lika värde och hur man respektera och bemöter varandra.

Slutligen: Vilka prioriterade åtgärder behöver vidtas för att nå målsättningen? Hur gör vi det? Vems ansvar?

Jämställdhetsperspektivet måste vi börja arbeta med på ett mer strukturerat sätt. Vi kommer diskutera fram sätt för detta tillsammans under rektors ledning.

Vi behöver bli bättre på att delge varandra goda exempel och även att använda arbetsätt vi lärt oss genom kooperativt lärande.

Aktivitet	Beskrivning	Mötesfrekvens	Deltagare	Ansvarig
Klassråd	Här har alla elever i gruppen möjlighet att komma med tankar och förslag. Här bereds också frågor som elevrådet ställt till klasserna.	En gång/mån eller oftare, utifrån uppkomna ärenden	Alla i klassen. Här får de även öva på att vara ordförande och leda ett möte med hjälp av mentorn.	Mentor
Elev- och fritidsråd	Här tas ärenden upp som elevrådet/rektorn skickat ut till klasserna att förbereda samt saker som är aktuella just nu. Klasserna kan också komma med frågor till elevrådet.	En gång/mån	Representanter från åk 1–3, rektor samt en lärare	Rektor är sammankallande och ordförande. En lärare är sekreterare.
Matråd	Hit kommer deltagarna med tankar från sin skola omkring situationen i matsalen både gällande miljö samt meny.	Alltför sällan Läsåret 21/22 ett enda tillfälle.	Ett möte med deltagare från låg-, mellan-, högstadiet och ibland även gymnasieskolan	Kostchefen
Trygghetsvandring	Här får alla elever på skolan möjlighet att berätta om sin skolmiljö	En gång/läsår	Alla elever	Arbetslaget
Skolans/ klassens regler	Här fångas elevernas tankar kring vilka regler vi ska ha	I början av varje läsår	Alla elever	Arbetslaget

1. Analysera resultaten på enkäten.

Generellt visar enkäten att eleverna upplever att de vuxna lyssnar på dem och att de har inflytande. Det som är sämre är att frågan om ordningsreglerna efterlevs. Många instämmer att så görs men det är även många som tycker att det inte stämmer.

Vi finner inga signifikanta skillnader mellan könen i svaren överhuvudtaget.

2. Hur främjar *skolan* elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den 1) sociala, 2) kulturella och 3) fysiska skolmiljön?

Det vi gör bra: Vi samtalar ofta med eleverna om hur vi har det i skolan och de får komma med förslag på förbättringar. Inför skyddsronder får de klassvis nämna saker som behöver åtgärdas i skolans fysiska miljö och detta lyfts även på elev- och fritidsråd.

Vi har gjort ett åskådligt stapeldiagram över inköpen till rasterna vilket visar hur mycket pengar vi har att använda och vad de använts till. Eleverna får lämna förslag på vad som önskas till den skolmiljön.

Förbättringsområden: Vi har ett tufft klimat med många konflikter på rasterna trots god vuxennärvaro och konkret och strukturerat arbete med värdegrunden. Vi vill utveckla elevernas rastmiljö även utifrån deras förmåga att ta ansvar, kamratskap och inflytande. Medverka till att utveckla förmågan att se att det man själv gör även påverkar andra.

3. Hur svarar *lärarna* för att ge eleverna ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll?

Det vi gör bra: Utifrån mognad och arbetsmoment får eleverna vara delaktiga i upplägget av vissa delar i undervisningen. I förskoleklass-åk 3 behöver de fortfarande lära sig olika arbetssätt samt hur man ska visa sin kunskap, för att kunna ha något att välja på.

När vi har idrott och hälsa kan de t.ex. i åk 3 träna på att ha ansvar för ett lektionsmoment enskilt eller i grupp. I åk 3 tar de även ansvar för att sköta utlåningen i lekboden samt vara ledare i rastaktiviteter.

Förbättringsområden: Fånga tillfällen som uppstår och ge tid till att fånga upp elevernas tankar och förslag. Ge varandra som kollegor tips och goda exempel samt även diskutera när man inte lyckats så väl med detta.

4. Hur verkar *lärarna* för att eleverna oberoende av könstillhörighet får ett lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen?

Det vi gör bra: Vi fördelar uppdragen att gå till elevråd och matråd t.ex. oberoende av kön.

Vi studerar gemensamt boken "Att få pojkar att lyckas i skolan". Denna bidrar till vår utveckling och olika aspekter som vi gemensamt och individuellt iakttar och reflekterar kring. Exempelvis genom att vara medveten om att det är skillnader mellan pojkars och flickors behov av att synas/höras, så fördelar vi inflytandet. Vi finner att målet är att alla ska få utrymme att utvecklas så långt det är möjligt utifrån sina behov, oavsett kön

Förbättringsområden: Ta hjälp av resurser i gruppen att uppmärksamma hur man som lärare fördelar uppmärksamhet och tid samt prestigelöst diskutera hur vi själva tror att vi agerar och vad vår observatör uppfattar.

5. Hur svarar *lärarna* för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer i undervisningen? Det vi gör bra:

Genom veckovisa kollegiala pedagogiska samtal delar vi med oss av olika arbetssätt.

Många av våra lärarhandledningar fulla av tips på aktiviteter som uppmuntrar till olika arbetssätt såsom olika estetiska uttryckssätt som i bild, drama, dans, musik såväl som i text muntligt eller skriftligt.

Eleverna arbetar självständigt samt i större eller mindre grupper.

Förbättringsområden: Det kooperativa lärandet behöver vi fånga upp igen. Under pandemin försvann detta som tidigare varit en naturlig del i vårt arbetssätt.

6. Hur planerar och utvärderar *lärarna* undervisningen tillsammans med eleverna?

Det vi gör bra: Utvärderingar utförs i nära anknytning till ett arbetsområde, oftast muntligt. Det görs inte efter alla arbetsområden eller aktiviteter. Exempel på utvärderingssätt kan vara: Tummen upp, muntliga/skriftliga prov, gruppexaminationer. Vi inventerar vad de redan kan i starten av ett område och utgår sedan från det. I slutet reflekterar vi utifrån detta.

Förbättringsområden: Reflektioner gemensamt bland kollegor samt med rektor och speciallärare samt enkel dokumentation av utvärderingarna.

7. Hur förbereder *lärarna* eleverna för delaktighet och medansvar och för de rättigheter och skyldigheter som präglar ett demokratiskt samhälle.

Genom att vara goda förebilder i demokrati samt att undervisa i dessa frågor. Eleverna lär sig möteteknik, lär känna Barnkonventionen och deltar i klassråd/eleveråd.

Slutligen: Vilka prioriterade åtgärder behöver vidtas för att nå målsättningen? Hur gör vi det? Vems ansvar?

Då vi redan är igång med våra studier av boken "Hur vi får pojkar att lyckas i skolan" fortsätter vi det arbetet och kommer följa upp det resterande läsåret och även skriva ihop ett underlag för hur vi på Parkskolan tänker kring detta arbete. Detta kommer kombineras med utbildningen i NPF som de flesta lärare deltog i 15/3–22. Vi finner att det kommer gynna oss även i arbetet kring rasterna då många av våra elever har stora behov utifrån sina funktionsvariationer inom NPF.

Alltså, kön och rast är våra prioriterade områden, vi studerar och provar, ansvarig är ytterst rektor men alla medarbetare är naturligtvis ansvariga för att bidra till att vi genomför såväl studierna som konkreta åtgärder.

Elevråd/klassråd

Klassråden sker löpande under läsåret och kan handla om allt från ordnings- och trivselregler, utomhusmiljö eller aktiviteter som ska genomföras. Klassen väljer tillsammans ut representanter och vi samtalar om vad som skall tas upp på elevrådet.

Elevråd genomförs en gång per termin, klassråd ett antal gånger under terminen. Mentorerna ansvarar för klassråd och utvald personalrepresentant samt rektor ansvarar för elevråd.

Ordningsregler

Ordningsregler revideras årligen genom först klassråd och sedan elevråd. Eleverna får komma med synpunkter på eventuella tillägg, inaktuella regler eller utvecklande för att förtydliga skolans ordningsregler. Detta är även ett tillfälle för att lyfta frågor kring bemötande i klasserna. Ordningsregler beslutas sedan av rektor.

Matråd

En gång per läsår kallas vi till ett matråd, tillsammans med övriga skolor i kommunens östra område, där eleverna i förväg fått diskutera i klassen vad de vill ta upp. Kostchefen har ansvar över dessa möten.

Elevens val

Varje vecka genomförs elevens val som bygger på elevernas behov och önskemål kopplat till skolans ämnen. Mentorerna ansvarar för att utforma dessa lektioner.

Inköp av böcker

Varje termin inför inköp av böcker till biblioteket får eleverna vara med och önska vilka böcker de skulle vilja köpa in för att stimulera läsintresset och erbjuda attraktiv litteratur.

Högtider

Eleverna har getts möjlighet att önska utformning på t.ex. avslutningar inför jullov och sommarlov. Utifrån förutsättningar har dessa bemötts i möjligaste mån. Mentorerna är ansvariga för utformningen av dessa dagar.

Skydds rond

Varje läsår gör alla klasser en trygghetsvandring. Mentorerna är ansvariga för att genomföra den och rektor hanterar resultatet. I denna fångas elevernas upplevelse av den fysiska och psykosociala miljön i skolan upp. Både inomhus och utomhus ges eleverna utrymme för att berätta om det finns särskilt oroande områden inne eller ute. Anledningarna kan vara både av fysisk och social karaktär. Utfallet av trygghetsvandringen ligger sedan till grund för skolans likabehandlingsplan.

Likabehandlingsplan

Eleverna deltar i framtagandet av skolans likabehandlingsplan genom trygghetsenkät, trygghetsvandring, trivselintervju, framtagandet av ordningsregler och genom sådant skolans personal uppfattar i vardagen. Rektor är ansvarig för revidering av likabehandlingsplanen.

Anpassningar efter önskemål och behov

Elever som har behov av att sitta ensam och jobba har möjlighet att få göra det vid tillfällen detta fungerar. Mentorerna försöker även fånga upp elevernas önskemål kring arbetssätt. I lägre åldrar behöver elever ofta stöd i att finna miljö, arbetssätt och material som passar dem då de inte har full vetskap om alternativ som finns och vad som är mest gynnsamt för deras inläring.

Vid uppstart av ett nytt arbetsområde, beroende på tillgängliga och möjliga alternativ, kan klasserna ges möjlighet att gemensamt med läraren bestämma hur de ska tas an ny kunskap.

Elevernas uppfattning om delaktighet och inflytande

Elevenkäten visar att nästan alla elever tycker att de vuxna på skolan lyssnar på vad de säger och tar hänsyn till deras åsikter. Den övervägande majoriteten svarade att det stämmer helt och hållet eller att det stämmer ganska bra. Någon betydande skillnad mellan flickor och pojkar går inte att se i elevenkätens utfall.

Skolans elever har spridda upplevelser om deras möjlighet att påverka hur olika skoluppgifter ska arbetas med. Enligt enkätutfallet sjunker elevernas upplevelse av att kunna påverka arbetssätt i takt med att de blir äldre.

Elevernas uppfattning om ordningsregler

Utifrån elevenkäten kommer det fram att fler flickor än pojkar upplever att eleverna på skolan varit med och bestämt vid framtagandet av skolans ordningsregler. Angående hur bra eleverna upplever sig vara på att följa ordningsreglerna är svaret ungefär detsamma, fler flickor än pojkar anger att de är bra på att följa ordningsreglerna. De absolut flesta eleverna anger att lärarna är bra på att se till att ordningsregler följs.

Lärarna har en nära relation till sina elever och det är troligt att de elever som svarar "vet ej" inte medvetandegjorts om vilket inflytande de har över sitt skolarbete även om de i realiteten har det. Verksamheten kan förbättras genom att på ett tydligt sätt förmedla vilka möjligheter till inflytande eleverna har i sin vardag. Hänsyn tas alltid till både elevgrupper och enskilda elevers tankar, åsikter och behov och utifrån detta skapar varje lärare en undervisningssituation som gynnar både grupp och individ utifrån förutsättningar. Ofta påverkar eleverna undervisningen indirekt genom val gjorda av skolans lärare i förhållande till undervisningsgrupp men även direkt genom att de kan påverka hur ett visst arbetsområde ska angripas.

Främjande av ansvar och inflytande

Eleverna ges succesivt, utifrån ålder och mognad, ett större utrymme att påverka arbetssätt i klassrummet. Eleverna behöver ges möjlighet att testa olika arbetssätt för att lära sig vad som passar dem bäst. I grundskolans tidigare år jobbar därför lärarna med att anpassa arbetssätt utifrån behov och kan på så sätt erbjuda eleverna olika angreppssätt på skolans ämnen och specifika uppgifter.

För att förbereda eleverna på delaktighet och medansvar för de rättigheter och skyldigheter som ett demokratiskt samhälle vilar på lägger skolans lärare tid och engagemang på värdegrundsarbete. Detta i förhållande till ämnesinnehåll ger en grund för att verka i samhället och förstå individens ansvar. Skolans elever är generellt rädda om sin skola, måna om varandra och goda ambassadörer för skolans ordningsregler vilket visar på ansvarstagande och förståelse för att leva och verka tillsammans.

Förbättringsområden

- Tydliggöra för eleverna vilka möjligheter till påverkan de har för att öka deras känsla av inflytande.
- Öka upplevelsen av att eleverna tillsammans skapar en god miljö genom att trycka på möjligheten att påverka skolans ordningsregler.

SKYTTEANSKA SKOLAN F-4

Aktivitet	Beskrivning	Mötesfrekvens	Deltagare	Ansvarig
Klassråd	Tar upp aktuella händelser på klass och skolnivå. Tar med frågorna till f4 rådet.	Lågstadiet ungefär en gång/månad	Klassvis	Mentor
Elev- och fritidsråd	F-4 råd träffas alla klasser på Lilla skytte och lyfter elevernas frågor. Det finns en frågelåda som eleverna får lämna olika förslag i. Elever från trean är ordförande och elever från fyran är sekreterare.	F-4 råd en gång/månaden men under pandemin har detta inte varit aktuellt. Elevråd ca en gång/månaden under normala omständigheter.	Alla elever och personal på Lilla.	Lärarna
Matråd	Önskemål tas upp och kommuniceras med köket.			
Trygghetsvandring	Förskoleklass går tillsammans och lär känna skolan.		Personal och elever i förskoleklass.	

Aktivitet	Beskrivning	Mötesfrekvens	Deltagare	Ansvarig
Skolans/ klassens regler	Varje höst samt vid behov pratar vi och diskuterar vilka regler vi ska ha i vår klass samt skolans gemensamma regler.			
Morgonkaffet	Personalen dricker kaffe tillsammans på morgonen. Detta görs mitt bland eleverna så att vi ska finnas tillgängliga när eleverna kommer på morgonen.			

- 1) Analysera resultaten på enkäten. Skiljer det sig mellan årskurser? Skiljer det sig mellan kön?
Ja, det är för svåra frågor som inte är anpassade efter elevernas ålder samt ett språk som de yngre eleverna inte förstår. Vi har analyserat resultaten från 1–5.
- 2) Hur främjar *skolan* elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den 1) sociala, 2) kulturella och 3) fysiska skolmiljön? Vad gör vi bra och vilka förbättringsområden finns?
 1. Vi går på måndagspromenad för att eleverna ska kunna träffa kompisar i andra klasser och lära känna dom vuxna på skolan. Vi är närvarande vuxna som finns nära eleverna. Vi har gemensamma raster. Vi har ett antal gemensamma temadagar. Vi lyfter och förstärker positiva beteenden. Vi försöker se alla barn och har ett synsätt som genomsyras av att alla barn är allas barn. Vi hjälps åt.
 2. Vi har cirkus, projektdagar och utställningar. Vi vill gärna att det ska komma hit fler kulturella aktiviteter.
 3. Eleverna önskar och vi försöker fixa.
- 3) Hur svarar *lärarna* för att ge eleverna ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll? Vad gör vi bra och vilka förbättringsområden finns?
En ständig dialog med eleverna. Vi tränar på vilka situationer som eleverna kan vara med att bestämma och vilka situationer som är vuxna som bestämmer. Vi är flexibla i mötet med eleverna.
- 4) Hur verkar *lärarna* för att eleverna oberoende av könstillhörighet får ett lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen? Vad gör vi bra och vilka förbättringsområden finns?
Vi försöker se barnet. Vi är medvetna i vårt arbete och gör val i vardagen som inte drabbar en grupp.
- 5) Hur svarar *lärarna* för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer i undervisningen? Vad gör vi bra och vilka förbättringsområden finns?
Projekt, uteprofil, olika arbetssätt i klassrummet.

SKYTTEANSKA SKOLAN ÅK 5–6

Aktivitet	Beskrivning	Mötesfrekvens	Deltagare	Ansvarig
Klassråd	Mentorn lyfter aktuella frågor och eleverna lyfter sina frågor	1 gång i veckan 1 gång i veckan	Klass 5 och mentor Klass 6 och mentor	Mentor;
Elev- och fritidsråd	Här lyfter klasserna sina frågor eventuellt vidare till elevrådet	Vanligtvis 1 gång i månaden? Just nu inte på väldigt länge	2 representanter från klass 5 och 2 st. från klass 6	Rektor
Matråd	Finns ej			
Trygghetsvandring	Vi har lämnat frågeställningar och vi har hanterat svaren i klassen	Några klassråd	Klasen och mentor	Mentor
Skolans/ klassens regler	Vi på skolan har några övergripande regler och sedan kan enskilda klasser ha olika kompletteringsregler	Dessa repetera under klassråden, dessa diskuterades under föräldramötet och vid utvecklingssamtal.	Klassen och mentorn	Mentor

- 6) *Analysera resultaten på enkäten. Skiljer det sig mellan årskurser? Skiljer det sig mellan kön?*
Vi har tittat på enkäten men tycker det är svårt att se generella skillnader och likheter. Men vi såg på frågan om trygk i skolan, att det finns skillnader mellan de äldre eleverna och de yngre här var det äldre eleverna tryggare. I många frågor upplever vi att det inte finns stora skillnader mellan könen eller mellan klasserna.
- 7) *Hur främjar skolan elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den 1) sociala, 2) kulturella och 3) fysiska skolmiljön? Vad gör vi bra och vilka förbättringsområden finns?*
2.1 ett förbättringsområde är att förstärka de goda exemplen och elever, inte som vi har det nu med att man ska var "tuff" och förstöra skåpdörrar och liknade. Samt att vi önskar att elevrådet vill driva frågor som lyfter skolan och undervisningen och rasterna på ett positivt sätt. 2.2 här hade vi önskat lite mera stöd i diskussionen. 2.3 vi försöker att göra den lite inbjudande. Vi försöker att vara goda förebilder, med t.ex. inneskor, vara rädd om böcker och inredning. Här kan vi arbeta för en mer inbjudan de skolgård men olika rastaktiviteter och möjlighet till avskilda områden.
- 8) *Hur svarar lärarna för att ge eleverna ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll? Vad gör vi bra och vilka förbättringsområden finns?*
Här finns det saker som Ulrika och Gabriella kan förbättra t.ex. att fråga hur eleverna vill arbeta med Gustav Vasa eller Krafter & Rörelser, hur eleverna vill redovisa området osv.
- 9) *Hur verkar lärarna för att eleverna oberoende av könstillhörighet får ett lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen? Vad gör vi bra och vilka förbättringsområden finns?*
Detta är en utmaning men vi i D-huset tränar på att fördela ordet under dagen genom att använda namnpinnar som överskrider lektionsgränser. Ett förbättringsområde är att jämna ut "spontan" utrymmestagande under lektioner och raster, en del elever hörs och syns ofta. I klass 5 är det en utmaning att få en del av tjejerna att höras och ta mera plats.
- 10) *Hur svarar lärarna för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer i undervisningen? Vad gör vi bra och vilka förbättringsområden finns?*
Här jobbar vi med att våga pröva nya saker och utvärdera eftersom, ibland använder vi dator, drama. Förbättringsområde att våga pröva mera och oftare.
- 11) *Hur planerar och utvärderar lärarna undervisningen tillsammans med eleverna? Vad gör vi bra och vilka förbättringsområden finns?*
Här behöver vi verkligen bättra oss, ibland gör eleverna en utvärdering men deltar inte i planeringen.
- 12) *Hur förbereder lärarna eleverna för delaktighet och medansvar och för de rättigheter och skyldigheter som präglar ett demokratiskt samhälle.*
Att ta diskussionen när tillfälle dyker upp, kommer det t.ex. ett rasistiskt påstående så tar vi den bollen direkt. Genom att visa att det finns skyldighet även för vuxna t.ex. att om vi förväntar oss att eleverna har material med sig när lektionen börjar så gäller även detta lärarna. Vi lyfter trivselreglerna lite nu och då.

Slutligen: Vilka prioriterade åtgärder behöver vidtas för att nå målsättningen? Hur gör vi det? Vems ansvar?

Mycket ansvar ligger hos oss lärare, vi måste alla dra åt samma håll, följa de trivselregler vi gjort. Våga ta diskussioner med elever kring dessa. Vi måste alla ta ansvar att låta eleverna få ta del av planering av områden och lyssna mer på deras utvärderingar.

SLUSSFORS SKOLA F-6

ÅRSKURS FÖRSKOLEKLASS TILL ÅRSKURS 3

Elevernas delaktighet finns med i det dagliga arbetet. Det kan handla om att de får välja i vilket rum de ska arbeta i - lilla rummet, hallen eller i klassrummet. Det kan också röra sig om i vilken bok de ska arbeta, efter det läraren satt upp för lektionen, extra matte, tystläsning m.m.

Vi har gemensamt kommit överens om vilka ordningsregler vi ska ha i klassrummet, på raster och i lekar. Vi har oftast gemensamma klassråd med 5–6:an. Då handlar det om gemensamma saker som kommit upp och som behöver pratas igenom. Klimatet på mötena är tillåtande. Här kan allas röst bli hörd, från klass 1 till 6.

Ibland har vi elevråd bara i klassen om det hänt något speciellt. T.ex. på rasten eller när de jobbat ensamma i lilla rummet.

Vi har inte fasta elev/klassråd, varje månad eller så. De säger till när någon elev inte sköter sig och vill ta upp det i klassen för att få till en förbättring.

ÅRSKURS 5–6 (FINNS INGEN ÅRSKURS 4 PÅ SLUSSFORS SKOLA)

”Klassråd/skolråd”

Under höstterminen hade åk 5 - 6 klassråd regelbundet varannan vecka. Mer sällan under våren. Vi hade även ett par gemensamma stormöten ”skolråd” med hela åk 1 – 6 under hösten.

Klassråden i åk 5–6 sköts av elever. I början av läsåret diskuterades och bestämdes trivselregler. Alla får chans att vara ordförande, sekreterare och justerare. Vi hjälps åt att göra en lista, så att alla får ha samma roll vid två tillfällen i rad, och sedan upprepas det.

I åk 5–6 tar vi alltid upp hur arbetsro, lektioner och raster fungerar och om de har idéer för förbättringar för att det ska vara lugnt för alla, att alla får vara med. Det blir även diskussioner om övriga frågor som är viktiga för dem, som planering inför ”Loppis”, inslag fester, Lucia. Dessutom diskuteras arbetssätt inför större arbetsområden, som t.ex. ”Pantresan” och ”Vikingatiden”. Under klassråden kommer vi naturligt in på vad som menas med demokrati. Det är viktigt att alla får säga sin åsikt och bli lyssnad på.

Under möten med hela åk 1 – 6 behandlas mest frågor som rör raster, regler i t.ex. pulkabacken och hur man är mot varandra. Då är vi lärare ordförande och sekreterare.

INFLYTANDE

Åk 5 – 6 har diskuterat hur de upplever undervisningen, om de känner att de har något inflytande över den och om vad de kan ta/tar ansvar för. De har kommit fram till att de har stort inflytande, speciellt över arbetssätt, men även innehåll i nästan alla ämnen i och med att de kan välja efter sitt intresse inom de områden vi ska jobba med. Lärarna presenterar och inspirerar eleverna till att jobba på olika sätt: enskilt, i par/grupp, göra presentationer på olika sätt både muntligt och skriftligt, bjuda in yngre till redovisningar. De gör t.ex. filmer med olika tekniker, PowerPoints, affischer och bygger upp ”världar”.

De har uttryckt att de tycker att de behandlas lika, oavsett om de är flickor eller pojkar. Alla kan jobba med alla och de har lika mycket inflytande över undervisningen oavsett könstillhörighet. Som lärare känns det självklart att alla ska behandlas lika, ha samma möjligheter.

ORDNINGSREGLER

Detta bestäms gemensamt på skolan vid skolråd

INKÖPA AV BÖCKER

Önskemål kan lämnas till skolbiblioteksansvarig eller mentor.

HÖGTIDER/SPECIELLA DAGAR

Mentorer och elever planerar tillsammans med Holkens personal, t.ex. FN-dagen, skolkonserter, teater o.s.v.

LİKABEHANDLINGSPLAN

Elevernas trivselenkät, intervjuer samt utvecklingssamtal med sina föräldrar ligger till grund för utformning av likabehandlingsplanen

INKÖP AV FRITIDS OCH RASTUTRUSTNING

Eleverna på skolan och Holkens förskola får komma med förslag. Personalen på skolan och Holken gör inköp efter vad budgeten tillåter.

ANALYS

Slussfors skola är en liten skola där eleverna har stort inflytande och fungerande rutiner för klassråd och skolråd. Eleverna får ökat inflytande i takt med högre årskurs.

VALLNÄSSKOLAN ÅK 4–9

RESULTAT SKOLENKÄT

70% av eleverna i **åk 7–9** anser att de får diskutera och debattera olika frågor på lektionerna. Det är marginella skillnader mellan könen.

91 % av eleverna i **åk 4–6** anser att de får diskutera och debattera olika frågor på lektionerna, (56% av flickorna men endast 37% av pojkarna).

46% av eleverna i **åk 7–9** anser att de får vara med och bestämma vilka ordningsregler skolan ska ha, (32% av flickorna mot 47% av pojkarna).

91% av eleverna i **åk 4–6** anser att de får diskutera och debattera olika frågor på lektionerna, (56% av flickorna mot 37 av pojkarna).

SKOLANS ARBETE MED ELEVINFLYTANDE

Aktivitet	Innehåll	Mötesfrekvens	Deltagare	Ansvar
Klassråd	Info från elevråd, Falken, matråd samt övriga aktuella frågor från både elever och personal.	Ca 1 ggr/månad, eller oftare vid behov.	Elever, mentorer	Mentor
Elevråd	Frågor från rektor, personal och elever samt planering av friluftsdagar, temadagar m.m.	3–5 ggr termin	Två elevrepresentanter från varje klass, personalrepresentant (delegation från rektor) /rektor. Övrig personal vid behov ex kurator, idrottslärare.	Delegat för åk 7–9. Rektor för åk 4–6.
Minifalken/Falken		1–2 ggr/termin eller vid behov.	Representanter	Idrottslärarna
Matråd	Frågor gällande	1–2 ggr/ termin	Elevrepresentanter från varje årskurs, personalrepresentant, kostchef.	Kostchef
Undervisning	Elevinflytande i dialogform gällande form och till viss del innehåll på lektioner, friluftsdagar mm.	Kontinuerligt	Elever, ämneslärare	Ansvarig ämneslärare

ANALYS

Även under detta läsår har mentorstiden prioriterats för att bibehålla förutsättningarna för mentorerna att regelbundet planera och genomföra klassråd. Att klassråden genomförs är en förutsättning för att skapa en fungerande dialog från klassråd – elevråd – rektor och tvärt om. Trots sammanslagningen har Vallnässkolan under detta läsår valt att bibehålla två elevråd, ett för åk 4–6 och ett för åk 7–9. Åk 7–9 har haft kontinuerliga elevråd medan åk 4–6 haft färre elevråd än planerat delvis på grund av pandemin.

Elevinflytande i undervisningen är ett pågående arbete och något lärarna ständigt behöver reflektera över enskilt, tillsammans i kollegiet och med eleverna.

Även detta läsår har pandemin har medfört att vi haft färre aktiviteter med delaktighet, hela skolan tillsammans, i och med att vi inte velat blanda elever från olika årskurser.

FÖRBÄTTRINGSOMRÅDEN

- Kontinuerliga matråd, med tydlig dagordning och minnesanteckningar
- Lyfta själva begreppet elevinflytande och arbeta med en förståelse av begreppet.
- Belysa möjligheterna till elevinflytande i vardagssituationer och speciella aktiviteter.
- Ge eleverna möjlighet att ta ansvar över sin skolvardag, både på lektionstid, men även under raster och exempelvis matsituationen.
- Tydliggöra rutiner för hur eleverna kan påverka skolans ordningsregler.

LGR11, KAP. 2.3 - ELEVERNAS ANSVAR OCH INFLYTANDE

De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig ska omfatta alla elever. Elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen.

SKOLLAGEN 4 KAP. KVALITET OCH INFLYTANDE

4 § 2 st. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs enligt första och andra styckena.

9 § Barn och elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem.

Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen. Elevernas och deras sammanslutningars arbete med inflytandefrågor ska även i övrigt stödjas och underlättas.

I 6 kap. 17 och 18 §§ arbetsmiljölagen (1977:1160) finns bestämmelser om elevskyddsombud.

10 § Elevföreträdare och övriga elever ska ges tillfälle att under skoltid behandla frågor av gemensamt intresse.

11 § Av 6 kap. 18 § arbetsmiljölagen (1977:1160) följer att en elev som har utsetts till elevskyddsombud ska få den ledighet från skolarbetet som behövs för uppdraget. Detsamma ska gälla en elev som har utsetts till elevrådsrepresentant eller som har annat uppdrag att företräda andra elever i frågor om utbildningen.

Elevskyddsombud, elevrådsrepresentant och andra elevföreträdare ska erbjudas kompensation för den undervisning som de går miste om på grund av uppdraget.

12 § Vårdnadshavare för barn i förskolan och för elever i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan och fritidshemmet ska erbjudas möjlighet till inflytande över utbildningen.

13 § Vid varje förskole- och skolenhet ska det finnas ett eller flera forum för samråd med barnen, eleverna och de vårdnadshavare som avses i 12 §. Där ska sådana frågor behandlas som är viktiga för enhetens verksamhet och som kan ha betydelse för barnen, eleverna och vårdnadshavarna.

Inom ramen för ett eller flera sådana forum som avses i första stycket ska barnen, eleverna och vårdnadshavarna informeras om förslag till beslut i sådana frågor som ska behandlas där och ges tillfälle att komma med synpunkter innan beslut fattas.

Rektorn ansvarar för att det finns forum för samråd enligt första stycket och för att informations- och samrådsskyldigheten enligt andra stycket fullgörs.

Planering och information

14 § Den närmare utformningen av inflytandet ska anges i samband med den planering av verksamheten som föreskrivs i 4 §.

Barnen, eleverna och vårdnadshavarna ska informeras om vad som gäller i fråga om inflytande och samråd. De ska också informeras om huvuddragen i de bestämmelser som gäller för utbildningen. Rektorn ansvarar för att sådan information lämnas. Lag (2019:801).